

Soutěžněprávní aspekty technické standardizace, užívání a ochrany práv duševního vlastnictví

Abstrakt

Předkládaná práce se zabývá vzájemným vztahem práva duševního vlastnictví a soutěžního práva v kontextu technické standardizace – tj. procesu, který představuje významné ohnisko potencionálních střetů těchto dvou právních odvětví. Na pozadí technické standardizace je analyzováno, jakým způsobem soutěžněprávní regulace ovlivňuje výkon subjektivních práv vlastníků duševního vlastnictví, přičemž cílem této diplomové práce je posoudit, zda právní úprava, ze které tato regulace vyplývá, vykazuje potřebnou míru právní jistoty a zda se uplatní bez rozdílu na všechny typy tržních subjektů, nebo jestli ve vztahu k některým z nich vykazuje určité odchylky. Pozornost je zejména věnována soutěžněprávním aspektům samotného vzniku technických standardů v prostředí informačních a komunikačních technologií a vybraným rizikům spojeným s užíváním či ochranou práv duševního vlastnictví ve vztahu k čl. 101 a čl. 102 SFEU.

První kapitola obecně vymezuje pojem technického standardu, představuje rozlišení mezi *de facto* a *de iure* standardy, popisuje způsob jejich vzniku a analyzuje možné dopady procesu technické standardizace na hospodářskou soutěž, zejm. s ohledem na čl. 101 SFEU. V návaznosti na potencionální rizika spojená s procesem technické standardizace jsou následně analyzovány podmínky tzv. bezpečného přístavu pro standardizační dohody.

Druhá kapitola se věnuje rizikům, která mohou užívání a ochrana práv duševního vlastnictví představovat ve vztahu k čl. 102 SFEU, tj. za jakých okolností může např. odmítnutí poskytnout licenci, vymáhání nepřiměřených poplatků nebo výkon práva na soudní ochranu představovat zneužití dominantního postavení. V tomto ohledu je věnována náležitá pozornost institutu FRAND závazků – nástroji konstruovanému za účelem zajištění volného přístupu k technickým standardům, ale dílem i za účelem ochrany vlastníků práv duševního vlastnictví.

Třetí kapitola rozebírá rizika spojená s užíváním práv duševního vlastnictví v kontextu technické standardizace ve vztahu k čl. 101 SFEU. Prostor je zejména věnován soutěžním aspektům licenčních smluv a dohod o převodu práv duševního vlastnictví v návaznosti na implementaci přijatého standardu. Detailněji je analyzován systém blokových výjimek pro některé dohody o převodu technologií, dohody o výzkumu a vývoji a specializační dohody.

Pozornost je rovněž věnována souhrnnému licencování práv duševního vlastnictví v rámci tzv. patentových poolů.

V závěru diplomové práce jsou shrnuty dílčí poznatky ze všech výše uvedených kapitol a čtenáři se nabízí zhodnocení právního rámce pro soutěžněprávní regulaci práv duševního vlastnictví s ohledem na právní jistotu, kterou daná právní úprava vykazuje. Konečně v závěru je rovněž shrnuto, jaké odchylky předmětná regulace vykazuje ve vztahu k některým typům tržních subjektů, zejm. pak tzv. nevyrábějícím subjektům.